

Praha 30.6.2006

29

Činnost oboru očního v ČR v letech 2001 - 2005

Activity of branch of eye diseases in the CR in the years 2001 - 2005

Souhrn

V této aktuální informaci je uváděn počet ordinací a jejich personální zabezpečení, dále počty ošetření a počty léčených pacientů. Počet léčených pacientů i ošetření stále vzrůstá. Nejvýraznější nárůst se projevil u diagnózy glaukom, v období 2001 - 2005 činil 32 %.

Summary

This Actual information presents the numbers consultation rooms, numbers of health personnel involved, numbers of examinations and numbers of treated patients. The number of treated patients and examinations steadily increases. The most rapid growth approved by the diagnoses glaucoma i.e. 32 % during the period 2001 - 2005.

Personální zabezpečení

Počet samostatných očních pracovišť každoročně narůstal až na současných 707. S nárůstem počtu pracovišť - zpravodajských jednotek došlo také ke zvýšení počtu lékařů a úvazků pracovníků. Počet lékařských úvazků za toto období vzrostl o necelých 13 %, z toho byl nejvýraznější meziroční nárůst mezi roky 2004 a 2005 (4,5 %). Počet léčených pacientů na jeden úvazek lékaře se od roku 2001 do roku 2005 snížil zhruba o 10,5 %, v absolutních počtech potom o 408 osob. Počty sledovaných zdravotnických nelékařských pracovníků nejsou za uvedené období plně srovnatelné, protože v roce 2004 se změnila jejich klasifikační struktura. Ve sledovaném roce byl počet nelékařských zdravotnických pracovníků 1142 (přepočítané úvazky zhruba 997) na rozdíl od roku 2001, kdy byl jejich počet 980 (přepočítané úvazky cca 858).

Ošetření - vyšetření

Ve srovnání s rokem 2001 došlo k navýšení počtu ošetření - vyšetření (dále jen ošetření) v tomto oboru o 5 %. Celkový počet ošetření v roce 2005 činil zhruba pět a půl milionu. Se vzrůstajícím počtem lékařských úvazků klesá počet ošetření připadající na 1 úvazek lékaře. V roce 2005 byl počet lékařských úvazků 892 a na 1 tento úvazek připadalo 6214 ošetření, zatímco v roce 2001 na 1 úvazek připadalo 6862 ošetření.

K největšímu nárůstu počtu léčených pacientů ve sledovaném období došlo mezi roky 2001 a 2002, kdy počet léčených pacientů vzrostl zhruba o 59 tisíc (zvýšení o necelá 2 %). Proti roku 2004 počet pacientů naopak poklesl téměř o padesát devět a půl tisíce na 3 miliony a sto čtyři tisíce léčených pacientů.

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu

Příložené tabulky uvádí počty pacientů dispenzarizovaných na očních odděleních (pracovištích), absolutní počty a přepočítané na deset tisíc obyvatel příslušné věkové kategorie. Jde o pacienty trpící určitou chorobou, kteří jsou pod stálým lékařským dohledem. Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz. Je však nutné poznamenat, že se nejedná o úplný výčet pacientů s těmito diagnózami, neboť ne všichni pacienti musí být dispenzarizováni pro danou nemoc na očních odděleních.

Celkem bylo v roce 2005 pro onemocnění glaukomu dispenzarizováno zhruba 277 tisíc pacientů, z toho ve věkové skupině 0 - 19 let bylo přijato přes 4 700 pacientů, 147 tisíc pacientů 20 - 64letých a ve věkové kategorii nad 65 let to bylo 125 tisíc pacientů.

U glaukomu se nemocnost obyvatelstva v porovnání s předchozími roky podstatně zvýšila, a to zejména u pacientů v dětském a dorostovém věku (0 - 19 let). Ve srovnání s rokem 2001 byl největší nárůst dispenzarizovaných pacientů zaznamenán v této věkové skupině, a to zhruba o 76 % (je celá řada typů glaukomů, které postihují i mladší generaci). Také u ostatních věkových skupin se počet případů glaukomu zvýšil (u pacientů 20 - 64tých o 35 %, ve věku 65+ o 23 %). Za tímto nárůstem stojí i nové přístroje, které jsou schopny určit i dosud sporné případy glaukomu.

Opačná situace než u glaukomu je u diagnózy strabismus. Nejvíce dispenzarizovaných pacientů je v dětském a dorostovém věku (0 - 19 let), 324 onemocnění na deset tisíc obyvatel proti 10 onemocněním ve věku 65 a více let (na stejný počet obyvatel).

Ve srovnání s rokem 2001 byl u dispenzarizovaných pacientů ve věkové skupině 20 - 64 let zaznamenán nárůst zhruba o 3 %. U ostatních věkových skupin byl v roce 2005 u tohoto onemocnění zaznamenán pokles.

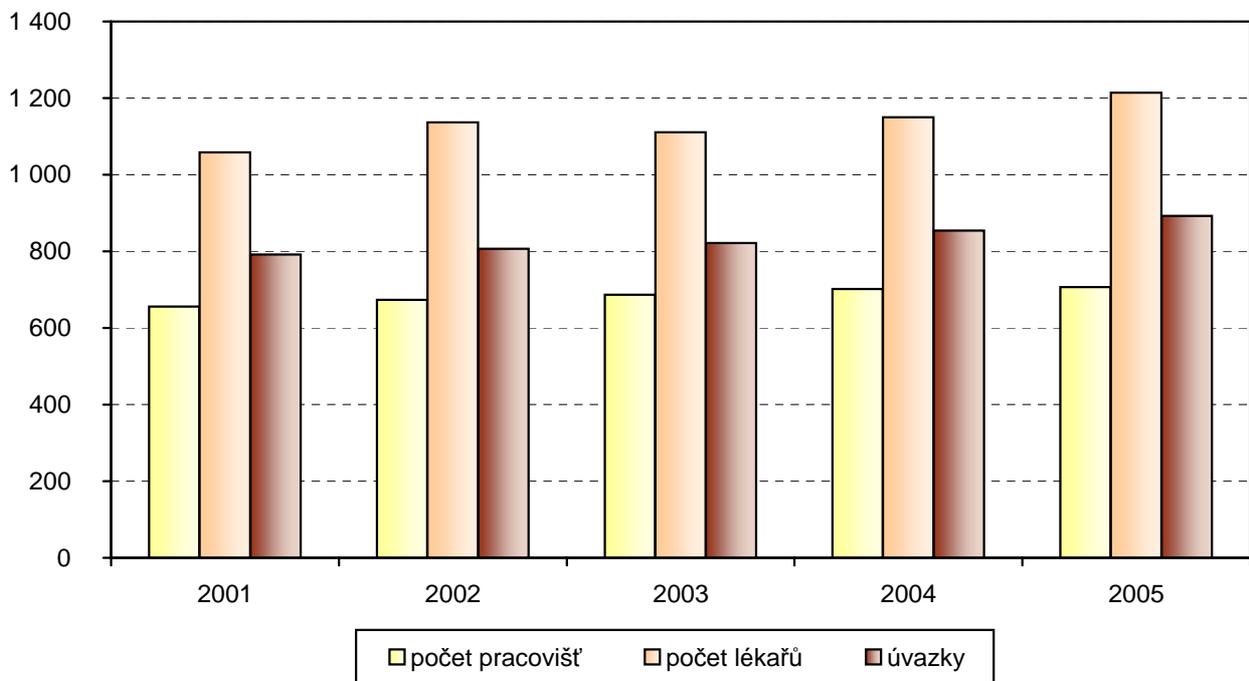
Výchozím zdrojem dat pro tuto Aktuální informaci je Roční statistický výkaz o činnosti zdravotnických zařízení pro obor oční A (MZ) 1-01, který byl zahrnut do Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví pro rok 2005. Povinnost samostatně vyplňovat tento výkaz mají všechny oční ordinace, včetně ambulantních částí nemocnic, bez ohledu na jejich zřizovatele.

Vypracovala: Bc. Jana Wiesnerová

Pracovníci a počty pracovišť		2001	2002	2003	2004	2005
Počet samostatných pracovišť		656	673	687	702	707
Lékaři	fyzické osoby	1 058	1 137	1 111	1 150	1 214
	úvazek + smluvní pracovníci	791,66	806,76	821,97	853,89	892,34
SZP, ZPBD	fyzické osoby	1 045	1 153	1 081	1 142	1 142
	úvazek + smluvní pracovníci	905,32	929,16	918,76	988,94	996,90

Počty ošetření a počty léčených pacientů		2001	2002	2003	2004	2005
Počet ošetření	celkem	5 288 699	5 519 105	5 513 925	5 549 287	5 545 422
	na 10 000 obyvatel	5 150	5 409	5 405	5 437	5 419
	na 1 úvazek lékaře	6 681	6 841	6 708	6 499	6 214
	na 1 léčeného pacienta	1,72	1,76	1,76	1,75	1,79
Počet léčených pacientů na 10 000 obyvatel		2 996	3 073	3 073	3 099	3 033
Počet léčených pacientů na 1 úvazek lékaře		3 886	3 886	3 814	3 705	3 479
Počet léčených pacientů celkem		3 076 480	3 135 446	3 135 332	3 163 518	3 104 043

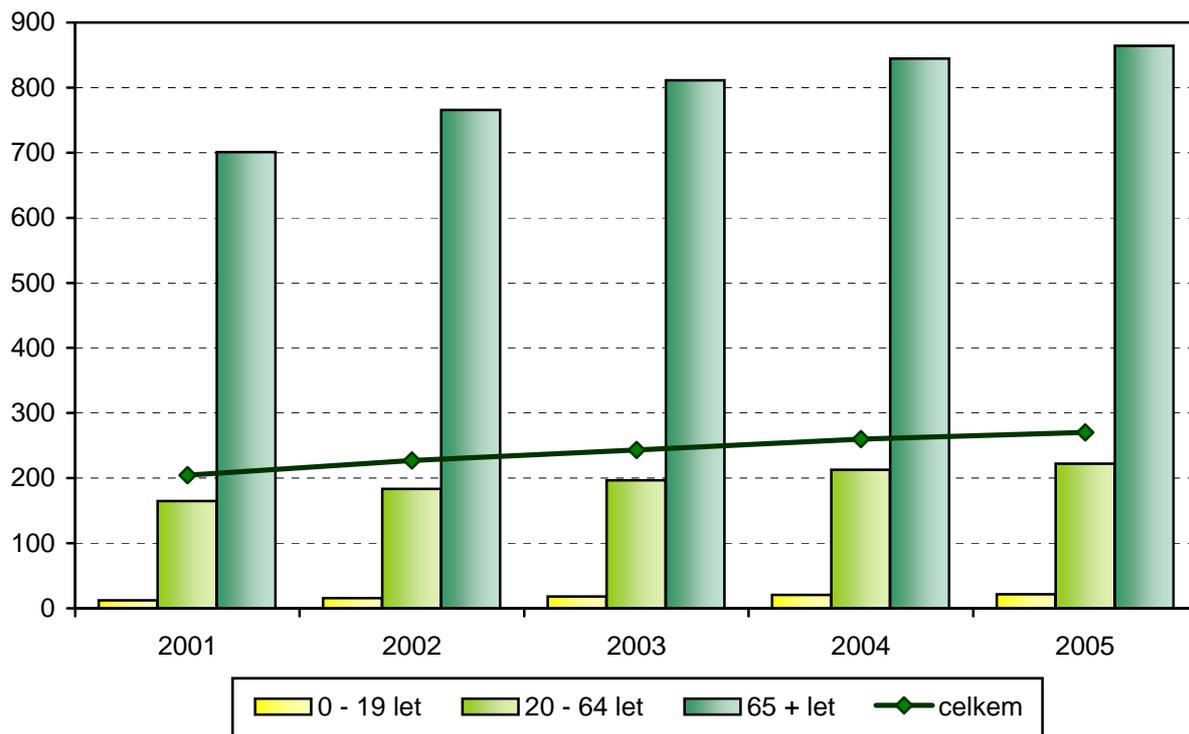
Pracovníci a počty pracovišť v oboru oční v letech 2001 - 2005

Rok	Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu na 10 000 obyvatel							
	celkem	z toho ve věkové skupině			celkem	z toho ve věkové skupině		
		0 - 19 let	20 - 64 let	65 let a více		0 - 19 let	20 - 64 let	65 let a více
	glaukom (H40.0, H40.1, H40.2, H40.8)				strabismus (H50.-)			
2001	204,5	12,4	164,6	700,8	87,8	340,8	15,2	10,8
2002	227,2	15,7	183,3	765,5	85,2	333,4	15,3	12,3
2003	243,1	18,1	196,8	811,4	82,0	321,6	15,9	9,6
2004	260,0	20,6	213,1	844,5	83,2	329,1	16,8	10,8
2005	270,3	21,8	222,0	864,2	80,3	324,2	15,7	10,2

Rok	Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu							
	celkem	z toho ve věkové skupině			celkem	z toho ve věkové skupině		
		0 - 19 let	20 - 64 let	65 let a více		0 - 19 let	20 - 64 let	65 let a více
	glaukom (H40.0, H40.1, H40.2, H40.8)				strabismus (H50.-)			
2001	210 056	2 859	107 664	99 533	90 194	78 713	9 947	1 534
2002	231 801	3 551	119 687	108 563	83 661	71 886	10 419	1 356
2003	248 051	4 041	128 807	115 203	83 661	71 886	10 419	1 356
2004	265 358	4 536	140 240	120 582	84 949	72 374	11 033	1 542
2005	276 622	4 732	146 990	124 900	82 189	70 330	10 391	1 468

Dispenzarizovaní pacienti s glaukomem na 10 000 obyvatel

Dispenzarizovaní pacienti se strabismem na 10 000 obyvatel

